

Examenul de bacalaureat național 2019
Proba E. b)

Limba și literatura slovacă maternă

Varianța 4

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Prečitajte pozorne ukážku:

„Horí ohník, horí – nie jak voľakedy –
a okolo ohňa desať chlapcov sedí.
Sedia oni, sedia, do ohníčka hľadia –
do ohníčka hľadia, slovka nepovedia.
Len keď bor zašumie, keď vietor zaveje –
Skočia – zavzdychajú: „Jaj, naše nádeje!“
Janičko, Janičko, ty naše slniečko!
Čakáme na teba sťa na ten deň z neba.
Svitaj, Bože, svitaj, žeby bolo ráno,
Aby nás ohrialo slnko maľované!
Už vatra dohára jak obetná žiara,
a chlapci sťa sochy okolo oltára,
sedia oni, sedia, do ohníčka hľadia –
Už plamenček malý, - už len blysk slabušký
na nich sťa na hroboch svätajánske mušky;
už i ten plamenček pomaly zhasína –
už temno, už ticho jak v stred cintorína.
A kdesi čo zvolá ako nadzemská moc:
„Jánošík lapený! – Šuhajci, dobrá noc!“ –

Zahučali hory, zahučali doly –
zanôtili chlapci: „Boli časy, boli!
Boli časy, boli, ale sa minuli –
po maličkovej chvíli minieme sa i my!
Keď sa my minieme, minie sa krajina,
akoby odlomil vrštek z rozmarína;
keď sa my minieme, minie sa celý svet,
akoby odpadol z červenej ruže kvet.“

Ján Botto – *Smrť Jánošíkova*

Odpovede napíšte na hárok:

1. Spresnite tému a kompozíciu skladby. **8 bodov**
2. Zarádte autora do literárneho smeru a napíšte 2 hlavné črty tohto smeru. **5 bodov**
3. Na základe úryvku charakterizujte hôrných chlapcov a ich kapitána. **8 bodov**
4. Spresnite umelecké prostriedky, použité v skladbe a uveďte konkrétne 2 príklady v ukážke. **4 body**
5. Napíšte v rozsahu 5 viet obsah ukážky. **5 bodov**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Zostavte anketový lístok na formuláciu *Kto chce pokračovať v štúdiu na vysokej škole po maturite?*
Použite vymyslené mená. Vaša anketa má mať 10 viet.

Poznámka! V zostave textu budete mať na zreteli nasledovné požiadavky:

- kompozíciu textu; myšlienkové celky; logický spád udalostí, informácií **12 bodov**
- používanie vhodných jazykových prostriedkov; rešpektovanie správneho štýlu, používanie špecifickej terminológie **10 bodov**
- rešpektovanie noriem literárneho jazyka; vzhľad práce; pravopis; čitateľnosť; stylistickú úpravu **8 bodov**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Jozef Gregor Tajovský je jedným z predstaviteľov slovenského literárneho realizmu. Špecifikum umeleckého štýlu Tajovského vystihol František Votruba, ktorý napísal: *reč jeho rozprávok je jadrná, čistá, plná, z ľudu vyvážená nielen zo stránky slovníkovej, ale zvlášť v skladbe, plnej originálnych zvrátov, prechodov, porekadiel, použitých všade so vzácnou ekonómiou výrazu.*

Predstavte jedno zo študovaných diel od Jozefa Gregora Tajovského a vystihnite spomenuté aspekty jeho štýlu v danom citáte.

Majte na zreteli nasledovné požiadavky:

- sociálnu skutočnosť a inšpiračné zdroje;
- literárny žáner, do ktorého patrí vybrané dielo;
- hlavnú tému diela;
- sujet a postavy v diele; umelecké prostriedky a postupy.

a. Správna myšlienková náplň práce.

20 bodov

b. Vypracovanie práce.

10 bodov

Pre obdržanie týchto bodov sa musíte zaradiť do rozsahu 2 – 4 strán.